

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.

- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)

Трішин Ф.А.

- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)

Дец Н.О.

- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент

Корнієнко Ю.К.

- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент

Кручек О.А.

- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент

Мураховський

- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент

В.Г.

- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Сярова А.С.

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

студентів. Кожен курс складається з обов'язкових блоків: вхідного контролю знань, теоретичного матеріалу, викладеного у текстовому, аудіо та відео форматі, посилань на літературні джерела, глосарію термінів та підсумкових тестових та ситуаційних завдань, за допомогою яких кожен студент може перевірити ефективність своєї роботи.

Слід зазначити, що у вільному доступі студентів також є велика електронна бібліотека та банк відеолекцій. Для зручності користування електронними джерелами на всій території університету є Wi-Fi покриття, а також обладнанні комп'ютерні класи не лише на кафедрах, а й у головному корпусі (у бібліотеці) та гуртожитках.

Ще одна платформа, що використовується у ЗДМУ це Ratos. Вона використовується не лише для перевірки знань студентів, а й для тренувальних тестувань під час підготовки до заліків та іспитів.

В тому році також почали використовувати сервіс MS Teams, що об'єднує всі навчальні ресурси нашого університету. А нині, коли студенти не можуть відвідувати університет, спеціалісти ЗДМУ створили всі умови для дистанційного навчання на цьому сервісі. За допомогою MS Teams проводяться відеолекції та практичні заняття. Для кожної групи викладач створює свою команду, де є можливість своєчасно отримувати необхідні матеріали та завдання для самостійної роботи, складати тестовий контроль з теми, отримувати коментарі викладача. Також, якщо у студента виникають труднощі у вивченні теми, то він може написати особисто викладачеві та вирішити всі питання. Також незабаром лекції будуть проводитися викладачем за допомогою Skype for business.

Таким чином, в нашому ВУЗі створені всі умови для ефективного дистанційного навчання, завдяки якому студенти мають можливість в будь-який час опрацювати теоретичний матеріал та опанувати практичні навички, згідно плану навчальної роботи.

Ми впевнені, що в майбутньому Запорізький державний медичний університет не буде зупинятися на досягнутому, а бути й далі проводити плідну роботу з організації повноцінного навчального процесу у дистанційному режимі.

УДК 378.018.43.091.315.7:614.46

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПЕРІОД КАРАНТИНУ

Ю.В. Волкова

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Дистанційна форма навчання вже багато років успішно використовується у навчальному процесі Запорізького державного медичного університету (ЗДМУ) як для закріплення знань та вмінь з пройденого матеріалу, так і для

оволодіння темами, що виносяться на самостійне опрацювання, підготовки до ліцензійних іспитів КРОК, консультування студентів та інтернів тощо. Що є можливим завдяки гарному технічному забезпеченню: потужне Wi-Fi покриття, більше 60 комп'ютерних класів, інтерактивні аудиторії, електронна бібліотека, банк відеолекцій, спеціалізовані сайти та сайти кафедр.

Наразі у зв'язку з виникненням надзвичайної ситуації - пандемією коронавірусу COVID-19 та введення карантину, ця форма навчання стала також необхідністю для забезпечення неперервності навчального процесу в цілому.

Основною метою роботи є висвітлення першого досвіду організації та проведення дистанційного навчання зі студентами у нашому ВУЗі та безпосередньо на кафедрі загальної гігієни та екології.

З 12 березня 2020 року в ЗДМУ було розпочато електронне навчання (e-learning). Весь професорсько-викладацький склад активно долучився до цієї роботи за методичної та практичної підтримки кафедри медичної та фармацевтичної інформатики та новітніх технологій.

Так для проведення лекцій кафедрам було запропоновано користуватися MS Teams. Цей сервіс має найпростіший і найзрозуміліший формат підключення, дозволяє учасникам підключатися з будь-якого гаджету, незалежно від його місця знаходження, та легко проводити викладачам відеоконференції з кафедральних комп'ютерів, комп'ютерних класів, центрів телемедицини тощо. Інформування студентів про час проведення лекції та посилення на неї студенти отримували заздалегідь одразу трьома каналами - в особистий кабінет, на електронну пошту і у календарі.

Слід зазначити, що для ефективного використання електронного навчання відбувається й навчання викладачів. Для цього завідувач кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій професор О.А. Рижов проводить відеоконференції де розбираються всі складнощі, недоліки, що виникають під час роботи онлайн та надаються практичні рекомендації, щодо їх усунення.

Онлайн навчання на нашій кафедрі загальної гігієни та екології було організовано наступним чином: кожен викладач розробив Інструкцію для студентів факультету, за забезпечення навчального процесу на якому він відповідає. В якій детально розписав яким чином буде відбуватися дистанційне навчання з вказівкою посилань на всі необхідні сервіси. Так для викладання відеолекцій ми використовуємо real-time MS Teams. Після лекцій студенти задають питання та отримують відповіді також у онлайн режимі. Також студенти мають змогу продивитися лекції off-time у сервіс MS Stream. Для проведення практичних занять, індивідуальних та групових консультацій кожен викладач створив команди зі студентами у MS Teams. В кожній команді викладачі завчасно надають у різноманітних форматах учбовий матеріал, що необхідний для підготовки до заняття. Зворотній зв'язок від студентів налагоджено не лише у вигляді чатів у MS Teams, а й у Viber, а також запитань на електронну пошту. А для засвоєння тем, що за навчальним планом

виносяться на самостійне вивчення, використовуються створені нами онлайн курси на платформі edX. Для контролю знань студентів ми задіяли MS Forms та онлайн курси edX. MS Forms дозволяє швидко проводити аналіз робіт студентів, проводити їх ранжування та виводити результати в Excel.

Серед недоліків під час проведення лекції слід назвати складнощі з підключенням іноземних студентів, тривале завантаження лекції, підключення до лекції студентів, які не мають бути долучені до неї, надмірну активність студентів (намагання включитися до керування презентацією лекції, одночасне включення багатьох мікрофонів). Шляхами усунення цих недоліків було: під час планування лекції за допомогою груп, що були створені у Офіс 365 фахівцями кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій, ми змогли залучати лише окремий потік студентів, долучення до лекції модератора допомогло забезпечити своєчасність підключення студентів, швидке реагування на повідомлення в чаті, керування активністю студентів. Також професором О.А. Рижовим для поліпшення відеолекцій було запропоновано використання сервісу Skype for business. Який дозволить більш ефективно керувати процесом проведення лекцій, безпосередньо керувати активністю студентів, зокрема, підключати їх камери, мікрофони, долучати їх до чату, коли буде потрібно, і так само за потреби відключати. Даний сервіс ми будемо обробувати вже на наступному тижні.

Під час проведення практичних занять з окремими групами таких недоліків не було, проте слід зазначити, що було виявлено недисциплінованих студентів, які несвоєчасно підключалися до онлайн роботи, виконували завдань з запізненням, для підготовки до занять не користувалися всіма рекомендованими нами сервісами. Відсоток цих студентів незначний та наприкінці тижня вже був мінімальним.

В цілому за результатами першого тижня можна сказати, що дистанційне навчання відбулося у масових масштабах та воно є досить ефективним й це безперечно найкраща альтернатива традиційній формі навчання на період карантину.

Ми вважаємо, що досвід, що ми отримали під час цього тижня можна використовувати й надалі для полегшення комунікації зі студентами, забезпечення безперервності навчання тих студентів, які за тих чи інших причин не можуть бути присутніми на заняттях, допомогти студентам скоротити час, що вони витрачають на пошуки необхідних матеріалів для підготовки до занять, а також полегшувати викладачам проведення аналізу успішності студентів. Тобто розширення використання електронного навчання дозволить зробити навчальний процес більш цікавим та доступним.

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Діджиталізація курсу «технологічна експертиза виробництва харчової продукції» як інструмент ефективної комунікації учасників навчального процесу Л.С. Гураль	429
Організація самостійної роботи студентів для спеціальності 241 «Готельна і ресторанна справа» з дисципліни «Харчова хімія» К.І. Науменко, Н.К. Черно	430
Самостійність - вагома риса здобувача освіти В.В. Атанасова	431
Інформаційні технології та методологічні особливості дистанційного навчання О.В. Кірсанова, В.В. Відлацька	433
Інноваційний підхід до організації самостійної роботи Т.В. Бордун, О.Є. Воєцька	435
Особливості організації дистанційного курсу з Контролю якості та безпечності харчових продуктів А.М. Грищенко	437
Забезпечення дистанційного навчання провізорів-інтернів з дисципліни «Фармацевтична технологія» підчас карантину О.О. Малюгіна, Г.П. Смойловська, Т.В. Хортецька	439
Забезпечення ефективності самостійної роботи провізорів-інтернів з дисципліни «Фармакогнозія» О.К. Єренко, О.О. Малюгіна, Г.П. Смойловська	440
Контроль засвоєння навчального матеріалу студентами-старшокурсниками медичного ВУЗУ в умовах дистанційної освіти Ю.Г. Резніченко, М.О. Ярцева	442
Використання СМАРТ-технологій у забезпеченні самостійної роботи студентів К.Ю. Соколюк	443
Особливості дистанційного навчання студентів в ЗДМУ Ю.В. Волкова, В.В. Юшанова	445
Організація дистанційного навчання у період карантину Ю.В. Волкова	446
ІТ-технології удисципліні «Вступ до фаху» П.М. Монтік, А.А. Галіулін, О.Ю. Розіна	449
Використання ігрового контенту в дистанційному навчанні А.С. Тройніна	450
Інформаційні технології та методологічні особливості дистанційного навчання Л.Я. Донець, О.В. Ніколюк	451
Рохраунково-аналітичні записки як форма самостійної роботи при вивченні дисципліни «Статистика» О.П. Антонюк, Л.М. Головаченко	452
Значення самостійної роботи в процесі дистанційного навчання О.П. Ощепков, С.О. Магденко	454